

Zitting 1975-1976

13 694

Nadere wijziging van de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet (tijdelijke uitbreiding van het aanpassingssysteem van de pensioen- en uitkeringsbedragen, correctie heffingsgrondslag van de premies volksverzekeringen ten aanzien van zelfstandigen, alsmede aanpassing in verband met de verhoogde Rijksbijdrage aan het Ouderdomsfonds)

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 10 februari 1976

Met voldoening hebben wij er kennis van genomen, dat de leden van de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. zich in het algemeen met de strekking en de inhoud van dit wetsontwerp konden verenigen, alsmede dat zij er, gelet op de gegeven omstandigheden, mee konden instemmen dat bij de betaalbaarstelling van de AOW- en AWW-uitkeringen bij wijze van voorschot reeds rekening wordt gehouden met de bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen hogere bedragen. Met de hierbij gemaakte opmerking van deze leden, dat bij voortduring getracht dient te worden wetsontwerpen als dit zo tijdig in te dienen dat de Kamer zich daarover heeft kunnen uitspreken voordat zij effectueren, zijn wij het uiteraard eens.

Wel vroegen deze leden zich af, of het noodzakelijk is reeds thans ook voor de toekomst het voorgestelde artikel 9, lid 10, van de AOW zodanig te doen luiden dat, indien zich de in dat nieuw voorgestelde lid omschreven bijzondere aanleiding voordoet, de pensioenbedragen bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden verhoogd, derhalve zonder uitdrukkelijke wetswijziging. Juist nu nog geenszins duidelijk is wat in het kader van de huidige sociaal-economische ontwikkeling zal worden ondernomen om onder meer de stijging van de collectieve voorzieningen in de komende jaren terug te dringen, terwijl binnen dat geheel ook het vraagstuk van de netto-nettoproblematiek toch – al dan niet definitief geregeld – een rol blijft spelen, vroegen deze leden zich af of de hier voorgestelde bevoegdheid van de Kroon voorshands niet een eenmalige dient te zijn.

Dienaangaande merken wij het volgende op. Zoals uit de memorie van toelichting op het wetsontwerp blijkt, draagt de voorgestelde uitbreiding van het aanpassingssysteem van de uitkeringen ingevolge de AOW en de AWW een tijdelijk karakter. Deze uitbreiding heeft slechts de bedoeling om – in afwachting van de principiële oplossing van het netto-nettovraagstuk – de mogelijkheid te scheppen om de thans bestaande praktische gelijkheid tussen het netto minimumloon en het netto AOW-pensioen voor een echtpaar vooralsnog te kunnen continueren. Het ligt in het voornemen deze tijdelijke uitbreiding van het aanpassingssysteem in te trekken zodra de definitieve beslissing over het netto-nettovraagstuk genomen is. Alsdan zullen de aanpassingssystemen, neergelegd in de diverse wetten, worden aangepast aan het karakter van de genomen beslissing. Dat de voorgestelde uitbreiding van het aanpassingssysteem een tijdelijk karakter draagt, moge voorts blijken uit de laatste volzin van het nieuw voorgestelde lid 10 van de artike-

len 9 van de AOW en 21 van de AWW, waarin is bepaald, dat een extra verhoging als hier bedoeld bij de eerstvolgende herziening van de uitkeringsbedragen weer vervalt. Alsdan zal moeten worden bekeken, of en zo ja, in hoeverre, wederom van deze bijzondere verhogingsmogelijkheid gebruik zal moeten worden gemaakt. In concreto betekent dit, dat bij toepassing van de bijzondere verhogingsmogelijkheid per 1 januari 1976, deze extra verhoging met ingang van 1 juli 1976 wederom vervalt. Ten einde nu te voorkomen, dat – hangende de definitieve oplossing van het netto-nettovraagstuk – er per die datum wederom door middel van wetswijziging een bijzondere voorziening ten aanzien van de AOW- en AWW-uitkeringen nodig zou zijn, hebben wij gemeend de in dit wetsontwerp neergelegde bijzondere aanpassingsmogelijkheid niet bij voorbaat tot 1 januari 1976 te moeten beperken. Dit zou namelijk een slagvaardig beleid in deze in de weg kunnen staan. Overigens merken wij in dit verband nog op, dat de netto-nettoproblematiek uiteraard bij de beschouwingen rondom het terugdringen van de stijging van de lasten van de collectieve voorzieningen wordt betrokken.

Wij menen, dat met vorenstaande beschouwing tevens de vraag van de leden van de V.V.D.-fractie, die gaarne zouden vernemen op welke wijze de beoogde tijdelijke werking van de bij dit wetsontwerp voorgestelde maatregel in de wetstekst tot uitdrukking is gebracht, is beantwoord. Deze leden merkten daarbij nog op, dat nu de Regering nog geen beslissing heeft genomen inzake het zgn. «netto-nettovraagstuk» en de voorgestelde verhoging vooralsnog tot 1 januari 1976 wil beperken, het hun voorkwam dat de tekst van het voorgestelde artikel daarmee niet in overeenstemming is en in feite een blijvende koppeling aan het minimumloon mogelijk maakt.

Deze leden zouden voorts willen weten aan welke wetsbepaling de Regering de bevoegdheid meent te mogen ontleenen reeds met ingang van de maand januari 1976 tot toekenning bij wijze van voorschot van de nog niet door de Staten-Generaal aangenomen extra-verhoging te doen overgaan.

Hierbij merken wij op, dat een onderdeel van de oplossing van het zgn. «AOW-plus»-vraagstuk bestaat uit het niet verlengen van de zgn. Noodwet. Dit heeft tot gevolg dat met ingang van 1 januari 1976 veelal loonbelasting wordt ingehouden van de uitkeringen krachtens de AOW of de AWW. Voorts was per 1 juli jl. door middel van de zgn. voorindexering een extra verhoging van 2% verleend aan de AOW en AWW-genietenden. Deze extra-verhoging dient op grond van de wettelijke bepalingen op de normale aanpassing per 1 januari jl. weer in mindering te worden gebracht. Een en ander zou ertoe hebben geleid, dat zonder nadere voorziening de bejaarden en weduwen met ingang van 1 januari jl. sterk in hun bestedingsmogelijkheden zouden zijn aangetast. Wij zijn ervan overtuigd dat ook de Kamer dit niet zou hebben gewild.

Het kabinet heeft hierin voldoende aanleiding gezien om reeds met ingang van de maand januari 1976 *bij wege van voorschot* tot een extra verhoging van de uitkeringen over te gaan.

Toelichting nota van wijzigingen

Ter toelichting van het bij bijgaande nota van wijzigingen voorgestelde nieuwe artikel VI moge het volgende worden opgemerkt.

In een groot aantal aanvullende particuliere pensioenregelingen zijn bepalingen opgenomen, die bij toekenning van pensioenaanspraken rekening houden met het AOW-pensioen. Toen in 1970, gezien de wenselijkheid te komen tot een goede algemene pensioenregeling voor werknemers, de AOW-pensioenen structureel werden verhoogd, zijn in de wet beperkende bepalingen opgenomen ten aanzien van het rekening houden met het AOW-pensioen bij het toekennen van aanspraken uit hoofde van particuliere pensioenregelingen. Gezien het vorenstaande werd in artikel 60a van de AOW bepaald, dat verhogingen *buiten* de algemene loonontwikkeling om niet in mindering moeten worden gebracht op de particuliere pensioenen. Voor de AWW geldt m.m. hetzelfde.

Gezien het vorenstaande ligt het in de rede om ook de verhogingen op grond van de voorgestelde uitbreiding van het aanpassingssysteem van de AOW en de AWW niet in mindering te doen brengen op de particuliere pensioenen.

De Minister van Sociale Zaken,
J. Boersma

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,
P.J.J. Mertens